

SCHRIFTELIJKE VRAGEN AAN HET COLLEGE

ZOALS BEDOELD IN ART. 36 RVO

Registratienummer: (in te vullen door de raadsgriffie)
Datum: 5 september 2015
Aan de voorzitter van de raad
Steller van de vragen: Pascal Ooms (SGP)
Onderwerp: Zorgverlening door vrijgevestigden
Het college wordt verzocht de volgende vragen schriftelijk te beantwoorden: <ul style="list-style-type: none">- Is het College het met de SGP eens dat de vrijgevestigden een belangrijke plaats innemen in de Houtense zorgverlening? Zo ja, hoe komt dit tot uitdrukking in de uitvoering van het beleid?- Het nieuwe zorgbeleid in Houten moet leiden tot meer maatwerk, meer preventie, kortere lijnen, etc. De vrijgevestigden voldeden grotendeels aan dit profiel, maar staan nu onder druk. Bent u het eens met de SGP dat dit niet de bedoeling kan zijn?- De SGP maakt zich zorgen over de hoge administratieve lastendruk voor vrijgevestigden, omdat deze gevolgen kan hebben of heeft voor de kwaliteit van de zorg. Deelt het College deze zorg?- Zo ja, wil het College voorstellen doen om de administratieve druk te verlichten?- Voor de SGP is keuzevrijheid van de cliënt een belangrijk punt. Hoe borgt het College keuzevrijheid van zorg na melding bij het sociaal team?- De SGP maakt zich zorgen over de privacy van de cliënten. Graag zouden wij een toelichting van het College ontvangen hoe de privacy van cliënten gewaarborgd wordt.- Wil het College actiever communiceren naar het werkveld hoe zij de privacy van cliënten waarborgt? Zo nodig door middel van voorlichtingsmateriaal?
Indien nodig een toelichting: <p>Het begrip vrijgevestigde wordt in de Lekstroom gemeenten breed gedefinieerd. Het betreft bijvoorbeeld in kinderen gespecialiseerde orthopedagogen, maar ook coaches, maatschappelijk werkers en ook organisaties die naschoolse opvang bieden voor kinderen met autisme. Het betreft vaak kleine praktijken van één persoon, maar ook instellingen die iets groter zijn en verschillen in de mate van commercieel handelen. De vrijgevestigden verschillen ook sterk in opleidingsaanbod en bevoegdheden. De SGP gaat hieronder met name in op klein praktijken eerstelijns gespecialiseerde zorgverleners, omdat zij een belangrijke rol spelen in de Houtense zorginfrastructuur.</p> <p>Naar aanleiding van een artikel van Flip Dronkers (zie onder) heeft de SGP Houten diverse vrijgevestigde eerstelijns zorgverleners (dus niet alleen psychologische praktijken) benaderd met de vraag hoe zij de nieuwe zorgsturing van de gemeente ervaren. Belangrijk uitgangspunt voor de SGP is de hoge mate van tevredenheid in het verleden over de kwaliteit van het werk van de vrijgevestigden in Houten. Vrijgevestigden hebben korte lijnen, werken efficiënt en leveren maatwerk. Tevens zijn vrijgevestigden relatief goedkoop omdat ze minder overhead hebben. Omdat minder cliënten doorstroomden naar de duurdere tweedelijnszorg was ook sprake van een mate van preventieve werking. Zaken die naadloos passen bij de wensen van de gemeenteraad voor de zorg in Houten. Hoewel de gemeente haar best doet en ambtenaren toegankelijk zijn, maakt de SGP zich zorgen over de vraag of de vrijgevestigden in staat zullen zijn hun werk in de toekomst nog uit te voeren.</p> <p><i>Administratieve lasten</i></p> <p>Met de decentralisatie van de zorg naar de gemeente, moet de gemeente een nieuw administratief systeem ontwerpen. Dit brengt overgangsproblemen met zich mee en op zich logische andere eisen. Op dit moment vragen de nieuwe administratieve eisen veel van de vrijgevestigden. Er moet extra veel vastgelegd worden en per kwartaal omzetcijfers aangeleverd worden, waar dit vroeger niet nodig was. Het reeds aanwezige administratieve systeem sluit vaak niet goed aan bij de nieuwe informatie-eisen, waardoor extra kosten moeten gemaakt worden.</p> <p>De administratieve eisen op zich leiden niet per definitie tot betere zorg. Flip Donkers geeft in het artikel aan dat vrijgevestigde psychologen meer dan een dag per week moeten besteden aan de administratie. De vrijgevestigden in Houten bevestigen dit. De vrijgevestigden benadrukken dat het niet alleen gaat om administratie, maar ook extra handelingen. Denk hierbij ook aan een extra afstemming met het sociale team. De vrijgevestigden benadrukken dat dit op zich waardevol is, maar zij krijgen hiervoor veelal geen vergoeding in tegenstelling tot de grotere instellingen, die deze soortelijke uren wel betaald krijgen. Een voorbeeld: volgend jaar wil de gemeente de</p>

afstemming met het sociaal team, korter durend dan 1 uur, niet zal vergoeden. Na protest geeft de gemeente aan hier in redelijkheid mee om te willen gaan. Onbekend is nog wat hiermee bedoeld wordt.

De Lekstroom gemeenten hebben vrijgevestigden gevraagd om één juridische partij te vormen, om zo de administratieve lasten te verlichten. Vrijgevestigden hebben aangegeven dat de administratieve werkdruk hierdoor niet daalt, tenzij zij hiervoor iemand in dienst nemen. Het lijkt daarom vooral handiger voor de Lekstroom gemeenten om met minder partijen zaken te doen.

Er is geen onwil bij de vrijgevestigden om een administratie te voeren. De extra administratieve taken en handelingen kunnen echter wel ten koste van de kwaliteit van de zorg gaan. Veel vrijgevestigden kiezen in het belang van de cliënt voor deze uren toch aan hen te besteden hetgeen leidt tot een hogere werkdruk. Gevolg is dat veel vrijgevestigden minder gemotiveerd zijn of tegen de grenzen van hun kunnen aanlopen. De SGP sprak vrijgevestigden die geen tijd meer hebben voor nascholing of lezen van vakliteratuur. Dat laatste roept de vraag op of de administratieve lastendruk niet te hoog is geworden en daardoor de kwaliteit van de zorg aantast.

Keuzevrijheid

Een belangrijke punt voor de SGP is de keuzevrijheid van de cliënt. Nu worden cliënten vaak aangedragen door artsen of melden cliënten zich rechtstreeks bij de vrijgevestigden. Steeds meer meldingen komen bij het sociaal team. In Nieuwegein moeten de meldingen eerst bij het sociaal team worden gedaan. Het sociaal team verwijst vervolgens door. In de praktijk wijzen zij veel minder door naar vrijgevestigden dan in het verleden. De vraag rijst dan op: als alle meldingen via het sociaal team lopen, wie bepaald dan naar wie wordt door gewezen? Is de keuzevrijheid wel geborgd van de cliënt?

Maar een ander gevolg is ook dat het sociaal team een nieuw schakel in de keten vormt, die naast een redelijke doorlooptijd, ook vertragend kan werken. Als indicaties of een keukentafelgesprek worden vertraagd, wordt ook de zorg aan het kind vertraagd. Daar is de cliënt niet bij gebaat. Dit pleit ervoor om bij 'eenvoudige' meldingen niet per definitie het sociaal team in te schakelen.

Privacy

De privacy in de zorg is in het geding. Als een vrijgevestigde of andere instelling zorg verleent moet dit worden gemeld bij de gemeente aan wie welke zorg verleend wordt. Vervolgens moeten er meerdere meldingen per kind gedaan worden en weer op eventuele mutaties gereageerd worden. Indien meerdere personen in een huishouden zorg krijgen, kan de gemeente dit waarnemen en hier zo nodig beter op afstemmen. Multi-probleem gezinnen kunnen hierdoor beter geholpen worden. Echter, in veel gevallen is dit helemaal niet nodig bij eerstelijnszorg. Daarnaast kunnen de vrijgevestigden bij constatering van meerdere problemen, dit eenvoudig melden bij het sociale team of de huisarts.

Cliënten of ouders van cliënten vragen zich af wat er gebeurt met hun zorgdossier. Hoe lang blijft dit bewaard? Wie hebben toegang tot de gegevens? Het is niet duidelijk. Dat geeft onzekerheid.

Kwaliteit van de zorg

De gewenste zorg kan niet altijd geleverd worden. De voorgestelde tarieven maken het in een aantal gevallen vrijwel onmogelijk om gewenste en preventieve extra behandelingen te geven.

Tenslotte

De vrijgevestigden zien nog te weinig vruchten van de nieuwe zorgsturing door de gemeente, maar wel meer administratieve lasten, langere en ingewikkeldere zorglijnen. Het is logisch dat de gemeente zelf nieuwe instrumenten moet ontwikkelen voor controle en sturing. Echter de kwaliteit van de zorg is ook gebaat bij meer vertrouwen en autonomie voor professionals. Daar ontstaat nu spanning. Kijk naar de effecten van het werk van voorgaande jaren en breek niet af wat is opgebouwd.

De SGP wil daarbij nog benadrukken, dat het niet wordt gereduceerd tot een eenvoudige budgetdiscussie. Graag zien wij een antwoord van het College in de richting van administratieve lastverlichting en heldere borging van privacy.

Ondertekening en naam indiener(s):

Pascal Ooms, SGP

Zelfstandige psychologische praktijken hebben het zwaar

Flip Dronkers 27 aug 2015

Zelfstandige kinder- en jeugdpsychologische praktijken staan bekend om hun grote flexibiliteit, korte wachtlijsten en efficiënte (kosteneffectieve) zorg. En ze kennen de lokale situatie als geen ander. Verwijzers en cliënten weten van tevoren wie de behandelend psycholoog is, en over welke kwaliteiten en mogelijkheden deze beschikt. Kom daar maar eens om in zorgland.

Probleem is: ze hebben het zwaar sinds de zorg in 2015 onder gemeentelijk regime is komen te vallen. Bij de beroepsvereniging het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) komen hierover vrijwel dagelijks signalen binnen. Drie problemen waar zelfstandig gevestigde kinder- en jeugdpsychologen tegen aan lopen:

Een bijna ondoenlijke hoeveelheid administratie

Hierover heeft het NIP de afgelopen twee maanden een enquête onder haar vrijgevestigde leden gehouden. Door 241 kinder- en jeugdpsychologen werd gereageerd. Het blijkt niet ongebruikelijk dat zelfstandige praktijken te maken hebben met 6-10 gemeenten met wie in de aanloop naar 2015 contracten moesten worden gesloten. Enkele hoog gespecialiseerde praktijken met een daardoor landelijke reputatie, komen tot wel 150 verschillende gemeenten waarmee afspraken moesten worden gemaakt. De aan te leveren verantwoordingsinformatie over de uitgevoerde behandelingen kan per gemeente anders zijn. Daarbij bleek het frustrerend dat bij slechts 9 % van de gemeenten de ICT op orde bleek te zijn, en bij ongeveer de helft van de psychologische praktijken. Het moge duidelijk zijn dat de hoeveelheid administratie voor al deze praktijken is geëxplodeerd. Aan administratie is de meerderheid van de vrijgevestigde psychologen inmiddels meer dan een dag per week kwijt.

De bezuinigingsoperatie in de jeugdhulp heeft zich door vertaald naar de contracten met vrijgevestigde kinder- en jeugdpsychologen. In die contracten zit een budgetplafond. Veel psychologen blijken dit plafond al halverwege het jaar te hebben bereikt, of zullen dat in de komende paar maanden gaan bereiken. Lopende behandelingen (waarvoor een beschikking is afgegeven) mogen dan nog worden afgemaakt, maar verder moet de deur van die praktijken in feite dicht. Cliënten kunnen zelf hun behandeling gaan betalen of moeten dan op zoek naar behandelaars die nog niet aan hun budgetplafond zitten. Vervelend voor cliënten die nog eens even terug willen naar hun vertrouwde behandelaar, en daar niet meer terecht kunnen. En vervelend voor nieuwe cliënten die daardoor ernstig in hun keuzevrijheid worden beperkt.

Problemen met privacy en facturatie

Het NIP kreeg behoorlijk wat berichten binnen van psychologen die niet akkoord gingen met het plaatsen van privacygevoelige informatie op facturen die naar de gemeente gestuurd moesten worden. Er waren gemeenten die daarop dreigden de geleverde zorg niet uit te betalen. Het College Bescherming Persoonsgegevens schoot deze gewetensvolle collega's gelukkig te hulp. De wijze van facturatie waarbij deze herleid konden worden tot inwoners van die gemeenten inclusief ziektebeeld, werd door de privacy-waakhond veroordeeld. Met hulp van het NIP is nu een tijdelijke wettelijke regeling in de maak, die het vrijgevestigde psychologen en gemeenten mogelijk maakt om met respect voor de privacy respectievelijk te factureren en te betalen, in afwachting van een reparatie van de Jeugdwet.

Het zijn waarschijnlijk inregelproblemen, kinderziektes en deels onbedoelde neveneffecten van de transitie. Maar er zijn kinder- en jeugdpsychologen die onder deze druk al besloten hun praktijk te beëindigen. Ik ken mijn collega's als zeer bevlogen professionals. Dat maakt dit onbedoeld zo bijzonder triest. Ik vind dat gemeenten, zelfstandig gevestigde psychologen en hun vertegenwoordigende beroepsverenigingen deze demotiverende werkomstandigheden samen moeten zien te verbeteren.